

ZARZĄDZENIE NR 271.1/2019/SK
BURMISTRZA MIASTA SANDOMIERZ
z dnia 04 listopada 2019 r.

w sprawie wdrożenia procedury podzielonej płatności VAT (split payment)
w Gminie Sandomierz

Na podstawie art. 30 ust. 1, art. 31 oraz art. 33 ust. 3 w związku z art. 11a ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019r. poz. 506 ze zm.), w związku z art. 96b, art. 108a-108e i załącznikiem nr 15 do ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (t. j. Dz. U. z 2018r. poz. 2174, ze zm.), art. 19 pkt 2 ustawy z dnia 6 marca 2018r. Prawo przedsiębiorców zarządza się, co następuje:

§ 1.

1. Niniejsze zarządzenie wydaje się celem zapewnienia w Gminie Sandomierz i jej jednostkach organizacyjnych, zwanych dalej „jednostkami”, spójności we wprowadzaniu nowych, jednolitych zasad płatności za zobowiązania, wynikające z otrzymanych faktur VAT.
2. Zasady, o których mowa w ust.1, dotyczą faktur z wykazaniem podatkiem VAT, otrzymywanych przez jednostki od kontrahentów, będących dostawcami towarów lub świadczeniodawcami usług.

§ 2.

1. W celu zapewnienia Gminie Sandomierz i jej jednostkom jednolitych rozwiązań w zakresie obowiązującego od 1 listopada 2019 r. modelu podzielonej płatności w podatku od towarów i usług wprowadza się „Procedurę podzielonej płatności w podatku od towarów i usług”, stanowiącą załącznik nr 1 do niniejszego Zarządzenia.
2. Wprowadzenie powyższej procedury wynika bezpośrednio ze specustawy o centralizacji rozliczeń VAT w samorządach, tj. z art. 4 ustawy z dnia 5 września 2016 r. o szczególnych zasadach rozliczeń w podatku od towarów i usług przez jednostki samorządu terytorialnego (Dz. U. poz. 1454).
3. Procedura określona w niniejszym zarządzeniu obowiązuje wszystkie jednostki funkcjonujące w Gminie Sandomierz jak również jednostki utworzone po wejściu w życie niniejszego zarządzenia.

§ 3.

Zobowiązuje wszystkich pracowników Referatu Księgowego Gminy Sandomierz oraz pracowników Centrum Usług Wspólnych i Ośrodka Pomocy Społecznej, odpowiedzialnych za dokonywanie płatności, a także Kierowników wszystkich jednostek Gminy Sandomierz, do zapoznania się z procedurami, o których mowa w § 2 niniejszego zarządzenia, oraz bezwzględnego ich stosowania.

§ 4.

Zobowiązuje wszystkich kierowników jednostek organizacyjnych Gminy Sandomierz do wdrożenia Procedury wraz z wyjaśnieniami w kierowanej jednostce.

§ 5.

Nadzór nad wykonaniem zarządzenia powierza się Skarbnikowi Gminy Sandomierz oraz Kierownikom jednostek Gminy Sandomierz.

§ 6.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania i podlega przekazaniu dyrektorom i kierownikom jednostek obsługiwanych.

Burmistrz Sandomierza

Marcin Marzec

Załącznik nr 1

do Zarządzenia nr 271.1/2019/SK

Burmistrza Miasta Sandomierza

z dnia 4 listopada 2019 roku

Procedura podzielonej płatności w podatku od towarów i usług wraz z wyjaśnieniami

I.

Rachunki VAT – realizacja przelewów za pomocą komunikatu „Split payment”

1. Wszystkie jednostki Gminy Sandomierz posiadają wyodrębnione rachunki bankowe VAT, funkcjonujące pomocniczo do ich podstawowych rachunków rozliczeniowych, prowadzonych przez bank obsługujący.
2. Dysponowanie ww. rachunkami VAT jest warunkiem koniecznym do realizacji przelewów bankowych metodą podzielonej płatności za pomocą komunikatu przelewu „Split payment”.
3. Rachunek VAT jest rachunkiem pomocniczym dla podstawowego rachunku rozliczeniowego. Jego uznanie i obciążenie jest dokonywane odpowiednio przez obciążenie albo uznanie rachunku rozliczeniowego posiadacza rachunku VAT. Nie ma możliwości dokonywania operacji bezpośrednio na lub z rachunku VAT.
4. Płatność realizowana za pomocą komunikatu przelewu w kwocie brutto jest księgowana przez bank obsługujący na podstawowym rachunku rozliczeniowym, a następnie kwota podatku VAT zostaje automatycznie przeniesiona na rachunek VAT sprzedawcy.
5. W celu realizacji przelewu bank w pierwszej kolejności obciąża kwotą podatku od towarów i usług VAT nabywcy i uznaje tą kwotą jego rachunek rozliczeniowy, a następnie całą kwotą „brutto” wskazaną w komunikacie przelewu obciąża rachunek rozliczeniowy nabywcy.
6. W przypadku braku środków na rachunek VAT, bank obciąża wyłącznie rachunek rozliczeniowy nabywcy kwotą odpowiadającą wartości sprzedaży brutto, wskazanej w komunikacie przelewu.
7. W przypadku posiadania środków na rachunku VAT w wysokości niewystarczającej na zapłatę kwoty odpowiadającej kwocie podatku VAT wskazanej w komunikacie przelewu, w celu realizacji przelewu bank obciąża rachunek VAT do wysokości salda na tym rachunku.

II. Mechanizm podzielonej płatności – nowelizacja ustawy z dnia 11 marca 2004 roku o podatku od towarów i usług (Dz. U. 2018.2174) oraz niektórych innych ustaw.

Art. 108a

1. Podatnicy, którzy otrzymali fakturę, z wykazaną kwotą podatku, przy dokonywaniu płatności kwoty należności wynikającej z tej faktury mogą zastosować mechanizm podzielonej płatności.

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a-1e w brzmieniu:

„1a. Przy dokonywaniu płatności za nabyte towary lub usługi wymienione w załączniku nr 15 do ustawy, udokumentowane fakturą, w której kwota należności ogółem stanowi kwotę, o której mowa w art. 19 pkt 2 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców, podatnicy są obowiązani zastosować mechanizm podzielonej płatności.

1b. Podatnik obowiązany do wystawiania faktury, o której mowa w art. 106e ust. 1 pkt 18a, jest obowiązany do przyjęcia płatności kwoty należności wynikającej z tej faktury w mechanizmie podzielonej płatności

Ustawodawca z dniem 1 listopada wprowadza szczególne rozwiązania podatku od towarów i usług, czyli mechanizm odwrotnego obciążenia oraz mechanizm odpowiedzialności podatkowej nabywcy, będą zastąpione stosowanym obligatoryjnie mechanizmem podzielonej płatności(MPP). W związku z powyższym stosownym zarządzeniem określono, iż Gmina Sandomierz oraz jej jednostki organizacyjne dokonujące zakupów w imieniu i na rzecz podatnika tj. Gminy Sandomierz mają możliwość przy dokonywaniu płatności za faktury, stosowania modelu podzielonej płatności w VAT (split payment).

W modelu podzielonej płatności mogą uczestniczyć jedynie przedsiębiorcy (B2B) tzn. obaj będący czynnymi podatnikami podatku VAT. Z modelu podzielonej płatności zostali wyeliminowani konsumenci lub kontrahenci będący co prawda przedsiębiorcami lecz korzystającymi ze zwolnienia z art. 43 ustawy VAT lub z uwagi na obrót - art. 113 ustawy VAT. Przy dokonywaniu płatności za faktury wystawiane przez podmioty nie będące czynnymi podatnikami VAT lub na rzecz osób fizycznych nie prowadzących działalności gospodarczej nie stosuje się modelu podzielonej płatności.

Konsumenci i kontrahenci nie będący podatnikami VAT, nie mogą również dokonywać płatności na rzecz Gminy Sandomierz i jej jednostek organizacyjnych w ramach modelu podzielonej płatności.

Zgodnie z art. 108a pkt 1 model podzielonej płatności ma zastosowanie do faktur z wykazaną kwotą podatku VAT, co oznacza, że tylko za takie faktury będzie można realizować zapłatę w split payment. Z katalogu faktur zostały wyłączone faktury z odwrotnym obciążeniem, faktury (dokumenty wewnętrzne) nie zawierające podatku VAT oraz faktury proforma, które nie są uznawane za faktury i wielokrotnie nie zawierają podatku VAT. Również faktury wystawiane przez Gminę Sandomierz lub jej jednostki organizacyjne bez podatku VAT jako usługi zwolnione z VAT nie mogą być regulowane w modelu podzielonej płatności.

III.

Art.108 a

2. Zastosowanie mechanizmu podzielonej płatności polega na tym, że:

- 1) zapłata kwoty odpowiadającej całości albo części kwoty podatku wynikającej z otrzymanej faktury jest dokonywana na rachunek VAT;**
- 2) zapłata całości albo części kwoty odpowiadającej wartości sprzedaży netto wynikającej z otrzymanej faktury jest dokonywana na rachunek bankowy albo na rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, dla których jest prowadzony rachunek VAT, albo jest rozliczana w inny sposób.**

Art. 108 a pkt 2 wskazuje, iż w ramach podzielonej płatności można dokonać zapłaty całości lub części podatku VAT. Nabywca towarów/usługi decyduje w jakiej części podatku VAT stosuje model split payment. Dostawca towarów/usługi nie może się temu sprzeciwić. Od dostawcy wymagana jest zatem szczególna dbałość o weryfikację otrzymanego przelewu lub wielu przelewów dotyczących tej samej faktury. Kontrahent będący nabywcą decyduje każdorazowo ile i za jaką otrzymaną fakturę płaci w ramach podzielonej płatności. Dokonanie zapłaty w ramach split payment nie oznacza konieczności późniejszych zapłat w tym systemie. Kontrahent może wybiórczo regulować zapłatę za faktury wystawiane w imieniu i na rzecz Gminy Sandomierz np. biorąc pod uwagę rodzaj transakcji, wartość faktury, a jednostka nie może się temu sprzeciwić. Możliwość realizowania w ramach split payment części lub całości kwoty podatku VAT dopuszcza płatność w tym systemie faktur zaliczkowych, przedpłatowych, które mają wskazany podatek VAT.

W systemie podzielonej płatności nie uczestniczą faktury bez podatku VAT lub faktury ze zwolnieniem z VAT. Również faktury wystawiane przez Gminę Sandomierz i jej jednostki organizacyjne bez podatku VAT nie mogą być regulowane w modelu podzielonej płatności. Warunek "otrzymanej faktury" jaki wprowadził ustawodawca w art. 108a pkt 2 ppkt 2 uniemożliwia dokonanie płatności w systemie split payment za faktury wystawione przez sprzedawcę/dostawcę na rzecz Gminy Sandomierz, lecz jeszcze nie otrzymane przez nabywcę.

IV.

Rachunek VAT

Art.108a

3. Zapłata z zastosowaniem mechanizmu podzielonej płatności dokonywana jest w złotych polskich przy użyciu komunikatu przelewu udostępnionego przez Bank lub spółdzielczą kasę oszczędnościowo-kredytową, przeznaczonego do dokonywania płatności w mechanizmie podzielonej płatności, w którym podatnik wskazuje:

- 1) kwotę odpowiadającą całości albo części kwoty podatku wynikającej z faktury, która ma zostać zapłacona w mechanizmie podzielonej płatności;**
- 2) kwotę odpowiadającą całości albo części wartości sprzedaży brutto;**

3) numer faktury, w związku z którą dokonywana jest płatność;

4) numer za pomocą którego dostawca towaru lub usługodawca jest zidentyfikowany na potrzeby podatku.

Zapłata w modelu podzielonej płatności (MPP) odbywa się na rachunek VAT. Rachunek VAT jest to specjalne subkonto przy rachunku bankowym prowadzonym dla każdego podmiotu (podatnika VAT), na który nabywcy towarów i usług, którzy otrzymali fakturę z wykazaną kwotą podatku VAT mogą realizować zapłaty w części lub całości podatku VAT. Tym samym jeśli kontrahent nabywcy poda na fakturze numer konta bankowego prywatny, nabywca nie dokona płatności na tenże rachunek, gdyż nie będzie dla tego rachunku prowadzony „rachunek VAT” a system bankowy zwróci przelew.

W przypadku prowadzenia więcej niż jednego rachunku rozliczeniowego dla tego samego posiadacza bank prowadzi, na jego wniosek więcej niż jeden rachunek VAT.

W mechanizmie podzielonej płatności będą uczestniczyły faktury płacone w walucie polskiej. Zapłata będzie następowała przy użyciu dostępnego komunikatu przelewu, jaki udostępnił bank lub SKOK każdemu przedsiębiorcy posiadającemu status podatnika VAT czynnego. W komunikacie przelewu należy podać kwotę całości lub części podatku VAT z faktury, kwotę całości lub części sprzedaży brutto, numer faktury oraz numer NIP kontrahenta na rzecz którego dokonujemy płatności w ramach split payment. W ramach jednego przelewu dopuszczalne jest dokonanie zapłaty za więcej niż jedną fakturę. W przypadku wystawienia korekty faktury sprzedaży zwrot otrzymanej w modelu podzielonej płatności całości lub części zapłaty, można dokonać przy użyciu komunikatu przelewu w ramach split payment.

Bank lub SKOK nie odpowiada za błędne wprowadzenie kwot podatku VAT czy kwoty sprzedaży brutto, jak również za dokonanie płatności na rzecz podatnika innego niż wskazanego na fakturze. W przypadku, gdy płatność w modelu podzielonej płatności została dokonana na rzecz innego podatnika niż wskazany na fakturze odpowiada on solidarnie z dostawcą towaru lub usługi za nierozliczony podatek VAT.

Odpowiedzialność solidarna podatnika będzie wyłączona w przypadku gdy przedsiębiorca, który otrzymał zapłatę na swój rachunek VAT, mimo iż nie wystawił faktury, niezwłocznie po powzięciu informacji o otrzymanej zapłacie zwróci przelewem kwotę podatku VAT na rachunek VAT podmiotu, który dokonał takiego przelewu.

System podzielonej płatności obejmuje jedynie transakcje z rachunku bankowego na rachunek bankowy. Zatem z tego modelu zostały wyeliminowane płatności gotówkowe i transakcje z udziałem karty płatniczej. Również w ramach transakcji odręcznych przy użyciu terminala w kasie urzędu nie będzie możliwe zastosowanie podzielonej płatności.

V.

Art. 108b

1. Na wniosek podatnika naczelnik urzędu skarbowego wydaje w drodze postanowienia, zgodę na przekazanie środków zgromadzonych na wskazanym przez podatnika rachunku VAT na wskazany przez niego rachunek bankowy albo rachunek w spółdzielczej kasie oszczędnościowo – kredytowej, dla których jest prowadzony ten rachunek VAT.

2. Podatnik we wniosku określa wysokość środków zgromadzonych na rachunku VAT, jaka ma zostać przekazana.

3. Naczelnik urzędu skarbowego wydaje postanowienie w terminie 60 dni od dnia otrzymania wniosku . W postanowieniu naczelnik urzędu skarbowego określa wysokość środków, jaka ma zostać przekazana.

4. Naczelnik urzędu skarbowego przekazuje, przy wykorzystaniu systemu teleinformatycznego albo z użyciem środków komunikacji elektronicznej, informację o postanowieniu, o którym mowa w ust. 1, bankowi albo spółdzielczej kasie oszczędnościowo – kredytowej, które prowadzą rachunek VAT wskazany we wniosku. Informacja zawiera dane niezbędne do realizacji postanowienia, w tym:

1) numer rachunku VAT, o którym mowa w ust.1,

2) numer rachunku bankowego albo rachunku w spółdzielczej kasie oszczędnościowo – kredytowej, o których mowa w ust.1,

3) wysokość środków, o których mowa w ust.3.

5. Naczelnik urzędu skarbowego odmawia, w drodze decyzji, wydania zgody na przekazanie środków zgromadzonych na rachunku VAT:

1) w przypadku posiadania przez podatnika zaległości podatkowej w podatku wraz z odsetkami za zwłokę, istniejący na dzień wydania decyzji;

2) w przypadku, gdy zachodzi uzasadniona obawa, że:

a) zobowiązanie podatkowe z tytułu podatku nie zostanie wykonane, w szczególności gdy podatnik trwale nie uiszcza wymaganych zobowiązań z tytułu podatku lub dokonuje czynności polegających na zbywaniu majątku, które mogą utrudnić lub udaremnić egzekucję z tytułu podatku, lub

b) wystąpi zaległość podatkowa w podatku lub zostanie ustalone dodatkowe zobowiązanie podatkowe.

6. Podatnik będący państwową jednostką budżetową dysponuje środkami zgromadzonymi na rachunkach VAT prowadzonych dla rachunków rozliczeniowych, o których mowa w art. 196 ust.1 pkt 2 i 5 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2017 r. poz. 2077), na podstawie przepisów tej ustawy.

Podatnik (Gmina Sandomierz i jej jednostki organizacyjne), który otrzyma na rachunek VAT jakiegokolwiek wpłaty z tytułu podatku VAT na rachunek VAT nie będzie mógł nimi swobodnie dysponować. Z rachunku VAT będą mogły być realizowane przelewy podatku VAT dla Urzędu Skarbowego oraz zapłaty faktur dla dostawców towarów i usług, ale tylko w części podatku VAT w ramach spilt payment. Możliwe będzie opłacenie z rachunku VAT , nie tylko podatku VAT, ale również innych należności, czyli podatków dochodowych, akcyzy, cła oraz składek ZUS. Podatnik zgodnie z art. 108 b ustawy o podatku od towarów i usług, może złożyć wniosek do naczelnika urzędu skarbowego o wyrażenie zgody na

przekazanie środków zgromadzonych na rachunku VAT na rachunek bankowy przez niego wskazany. Wniosek powinien zawierać wysokość środków zgromadzonych na rachunku VAT, jaka ma zostać przekazana. Naczelnik urzędu skarbowego wydaje postanowienie w terminie 60 dni od dnia otrzymania wniosku. Naczelnik urzędu skarbowego może odmówić w drodze decyzji, wydania zgody na przekazanie środków zgromadzonych na rachunku VAT w przypadkach określonych w art. 108 b pkt 5 ustawy o VAT. Postanowienie naczelnika urzędu skarbowego będzie przekazywane drogą elektroniczną do banku celem jego realizacji.

VI.

Ochrona podatnika

Art. 108c

1. Do wysokości kwoty odpowiadającej kwocie podatku wynikającej z otrzymania faktury, zapłaconej z zastosowaniem mechanizmu podzielonej płatności, przepisów art. 105a ust. 1, art. 112 b ust. 1 pkt 1 i ust. 2 pkt. 1 oraz art. 112 c nie stosuje się.

2. Do zaległości w podatku powstałej za okres rozliczeniowy, za który podatnik w złożonej deklaracji podatkowej wykazał kwotę podatku naliczonego, której co najmniej 95% wynika z otrzymanych przez podatnika faktur, które zostały zapłacone z zastosowaniem mechanizmu podzielonej płatności, przepisu art. 56b Ordynacji podatkowej nie stosuje się.

3. Przepisów ust. 1 i 2 nie stosuje się do podatnika, który wiedział, że faktura zapłacona z zastosowaniem mechanizmu podzielonej płatności:

1) została wystawiona przez podmiot nieistniejący,

2) stwierdza czynności, które nie zostały dokonane;

3) podaje kwoty niezgodne z rzeczywistością;

4) potwierdza czynności, do których mają zastosowanie przepisy art. 58 i art. 83 Kodeksu cywilnego.

4. Przepisu ust. 2 nie stosuje się do zaległości w podatku przekraczającej dwukrotność kwoty podatku naliczonego wykazanej w złożonej deklaracji podatkowej.

Model podzielonej płatności wprowadza ochronę rzeczywistego obrotu gospodarczego, chroniącego zasadniczo uczciwego kontrahenta przed nieuczciwością jego kontrahenta.

Z uwagi na fakt, że wybierając podzieloną płatność, nabywca towaru/usługi chroni się przed nie rozliczaniem podatku VAT przez dostawcę, należało stosownym zarządzeniem wdrożyć model podzielonej płatności. Dokonując zapłaty za fakturę w ramach podzielonej płatności do wysokości kwoty podatku wynikającej z otrzymanej faktury, nabywca towaru lub usługi nie ponosi ryzyka odpowiedzialności za nierozliczony przez dostawcę podatek VAT. Podatnik nie zapłaci odsetek od zaległości podatkowej, powstałej za okres rozliczeniowy, za który w

złożonej deklaracji podatkowej wykazał kwotę podatku naliczonego, której co najmniej 95% wynika z otrzymanych przez podatnika faktur, które zostały zapłacone z zastosowaniem mechanizmu podzielonej płatności. Ochrona podatnika nie ma zastosowania w przypadku gdy nabywca, co prawda zastosował model split payment, ale wiedział, że faktura została wystawiona przez podmiot nieistniejący, stwierdza czynności, które nie zostały dokonane, podaje kwoty niezgodne z rzeczywistością, potwierdza czynności, do których mają zastosowanie przepisy art. 58 i 83 Kodeksu cywilnego.

VII.

Rozwiązanie przyjęte w Gminie Sandomierz

1. Każda jednostka organizacyjna Gminy Sandomierz posiada jeden utworzony przez bank wydzielony rachunek VAT dla wszystkich posiadanych rachunków rozliczeniowych.

W przypadku konieczności utworzenia więcej niż jednego wydzielonego rachunku VAT, jednostka organizacyjna Gminy Sandomierz występuje samodzielnie do banku z dyspozycją o utworzenie dodatkowego wydzielonego rachunku VAT, informując o tym Wydział Finansowy, Referat Księgowości. Gmina Sandomierz posiada dodatkowy wydzielony rachunek VAT do rachunku rozliczeniowego utworzonego dla rozliczeń Gminy Sandomierz z Urzędem Skarbowym w zakresie podatku VAT.

2. Środki otrzymywane na rachunek VAT. W przypadku sprzedaży przez jednostkę organizacyjną lub Urząd towarów lub usług na rzecz innych podatników VAT zapłata za świadczenie może zostać wykonana z wykorzystaniem mechanizmu podzielonej płatności.

W takiej sytuacji, kwota netto wynikająca z wystawionej przez jednostkę lub Urząd faktury powinna zostać zaksięgowana na właściwym rachunku bieżącym, natomiast kwota VAT, na rachunku VAT.

W przypadku nieprawidłowości w otrzymanych płatnościach, w szczególności w sytuacji, gdyby Urząd/jednostka otrzymała na rachunek VAT środki w wysokości wyższej niż odpowiadające danej fakturze, bądź też otrzymała na rachunek VAT środki dotyczące transakcji, do której nie została wystawiona faktura VAT, należy podjąć następujące czynności:

1) niezwłocznie skontaktować się z kontrahentem, który dokonał nieprawidłowej płatności, w celu wyjaśnienia zaistniałej sytuacji;

2) w przypadku nienależnie otrzymanej płatności, należy niezwłocznie dokonać zwrotu otrzymanej kwoty;

3) jeżeli kwota podatku VAT została otrzymana tytułem zapłaty za fakturę wystawioną przez Gminę, jednak w wysokości innej, niż wynikałoby to z wystawionej faktury to:

- w przypadku otrzymania zbyt wysokiej zapłaty na rachunek VAT, należy dokonać zwrotu nadwyżki,

- w przypadku otrzymania kwoty mniejszej niż należna należy zażądać od kontrahenta dopłaty brakującej kwoty.

3. Wykorzystywanie środków na rachunku VAT. Jednostki organizacyjne inne niż Urząd, mogą wykorzystywać otrzymane za pośrednictwem mechanizmu podzielonej płatności na rachunek VAT w następujący sposób:

- dokonać zapłaty ze zgromadzonych środków kwoty VAT wykazanej na otrzymanej fakturze dotyczącej zakupu towarów lub usług.

Urząd może wykorzystać środki znajdujące się na jego rachunku VAT w następujący sposób:

- dokonać zapłaty ze zgromadzonych środków kwoty VAT wykazanej na otrzymanej fakturze dotyczącej zakupu towarów i usług.

Urząd oraz jednostki organizacyjne, w celu zapłaty za transakcje na rzecz swoich dostawców (prowadzących działalność gospodarczą) posługując się „mechanizmem podzielonej płatności” dokonują płatności za pośrednictwem komunikatu przelewu w systemie internetowym banku, w którym prowadzony jest rachunek.

W celu dokonania zapłaty w komunikacji przelewu należy wskazać:

- numer faktury,
- kwotę brutto,
- kwotę VAT (całą bądź część),
- NIP kontrahenta,
- rachunek bankowy kontrahenta.

W celu realizacji przelewu, bank w pierwszej kolejności obciąża kwotą VAT wskazaną w komunikacie przelewu rachunek VAT Urzędu/jednostki i uznaje tą kwotą właściwy rachunek rozliczeniowy Urzędu/jednostki. Następnie rachunek rozliczeniowy jest obciążany całą kwotą (VAT + netto), która jest przekazywana na rachunek kontrahenta. Proces ten następuje automatycznie, bez możliwości ingerencji w poszczególne jego fazy.

4. Wewnętrzne rozliczenia VAT Gminy za pomocą mechanizmu płatności podzielonej – rozliczenie zobowiązania podatkowego. Gmina Sandomierz posiada stosowne procedury związane ze scentralizowanym rozliczaniem podatku VAT. Zgodnie z nimi jednostki organizacyjne są zobowiązane do przekazywania do przedstawicieli Gminy Sandomierz dokumentacji VAT w nieprzekraczalnym terminie do 20-go dnia każdego miesiąca za miesiąc poprzedni umożliwiając ewentualną weryfikację ewidencji częściowej, jak również sporządzenie zbiorczej ewidencji. Gmina i jej jednostki organizacyjne zobligowane są do przestrzegania nowych zasad płatności należności wynikających z otrzymanych faktur z wykazaniem podatkiem VAT w rozliczeniach z kontrahentami, będącymi dostawcami towarów lub świadczeniodawcami usług, zwane są mechanizmem podzielonej płatności (ang. Split payment).

Mechanizm podzielonej płatności polega na tym, iż płatność należności wynikająca z otrzymanej faktury dokonywana jest za pośrednictwem banku przy użyciu specjalnego komunikatu przelewu (zwanego dalej „przelewem Split”). Płatności tej dokonuje jednostka jako otrzymująca towary i usługi, będąca razem z gminą jednym czynnym podatnikiem VAT na rzecz swojego bezpośredniego dostawcy towarów i usług, będącego też czynnym podatnikiem VAT.

W związku z obowiązkiem stosowania mechanizmu podzielonej płatności wprowadza się wymóg zamieszczenia na fakturze specjalnego oznaczenia w postaci zapisu „Mechanizm podzielonej płatności”. Obowiązek zamieszczania tej informacji będzie dotyczył wyłącznie faktur, w których wartość brutto przekracza 15.000,00 zł lub równowartość tej kwoty i faktura taka dokumentuje nabycie towarów lub usług wymienione w dodanym do ustawy załączniku nr 15. Oznacza to, że nawet w sytuacji, gdy faktura taka zawiera jedną pozycję objętą zakresem wskazanym w załączniku nr 15, podatnik będzie miał obowiązek zamieszczenia na tej fakturze informacji „Mechanizm podzielonej płatności”. Nie ma przy tym znaczenia, że wartość towarów lub usług objętych ww. załącznikiem, wykazanych na danej fakturze jest niższa niż 15.000,00 zł. Nawet więc jeżeli kwota należności za towar z załącznika nr 15 wynosić będzie np. 1230,00 zł brutto (1000,00 zł netto + 230,00 zł VAT-u), a wartość brutto całej faktury wynosić będzie 16.000,00 zł wówczas taka faktura powinna mieć oznaczenie „mechanizm podzielonej płatności”.

Za nieuwzględnienie na wystawionej fakturze specjalnego oznaczenia „mechanizm podzielonej płatności” wystawcy faktury będzie groziła sankcja w wysokości 30% kwoty podatku wskazanego na fakturze. Przy czym, sankcja ta będzie naliczana od kwoty podatku przypadającej na dostawę towarów lub usług wymienionych w załączniku nr 15. Jeżeli zatem dana faktura o wartości brutto przekraczającej 15.000,00 zł zawiera jedną pozycję dokumentującą nabycie towarów lub usług wymienionych w ww. załączniku, to sankcja będzie naliczana wyłącznie od wartości kwoty podatku należnego z tytułu tej konkretnej pozycji.

Niedopełnienie opisanych obowiązków może skończyć się odpowiedzialnością karną skarbową. Podatnik, który wbrew wymogowi dokona płatności kwoty należności wynikającej z faktury z pominięciem mechanizmu podzielonej płatności, naraża się na grzywnę do 720 stawek dziennych. Obecnie może ona wynieść do 21.600.000,00 zł. Faktura bez obligatoryjnych wyrazów „mechanizm podzielonej płatności” traktowana jest natomiast jako wadliwa – ponieważ nie zawiera wszystkich wymaganych prawem elementów. Kara za wadliwe faktury jest grzywna do 180 stawek dziennych. Obecnie oznacza to jej wymiar w wysokości do 5.400.000,00 zł. Sprawy mniejszej wagi traktowane są jak wykroczenia skarbowe. Grzywna za wykroczenie skarbowe popełnione w bieżącym roku wymierzona przez sąd wynosi od 225,00 zł do 45.000,00 zł, a nakładana mandatem karnym – do 4.500,00 zł. Warunkiem ukarania za opisane przewinienia jest przypisanie sprawy winy umyślnej.

Na wydziały merytoryczne Gminy Sandomierz przenosi się obowiązek analizy otrzymanych faktur pod względem rzeczowym z/g z obowiązującymi przepisami prawnymi czy dane faktury zawierają towary zawarte w załączniku nr 15 do ustawy o VAT. W postaci zapisu słownego na przedmiotowym dokumencie należy dokonać adnotacji o dokonaniu zapłaty za należność w mechanizmie podzielonej płatności.

Począwszy już od 1 września 2019r. - w przypadku faktur kontrahentów o jednorazowej kwocie należności ogółem wynoszącej co najmniej 15.000,00 zł - można już dokonywać weryfikacji statusu tego kontrahenta i jego numeru rachunku bankowego za pośrednictwem wykazu podatników VAT prowadzonego przez Szefa KAS, zwanego dalej „białą listą podatników VAT” lub „wykazem”.

W celu kompletności wykazu sama Gmina Sandomierz dokumentem aktualizacyjnym NIP-2, dokona do końca roku 2019 roku we właściwym urzędzie skarbowym zgłoszenia numerów rachunków bankowych wszystkich swoich scentralizowanych jednostek.

Zobowiązuje się wszystkie jednostki Gminy Sandomierz, aby w terminie do dnia 16 grudnia 2019 r. podały numery kont bankowych, które zostaną umieszczone w „białej liście podatników VAT” celem zgłoszenia do właściwego Urzędu Skarbowego.

Aby udowodnić przeprowadzoną w wykazie weryfikację kontrahenta należy wygenerować plik pdf zawierający informację o sprawdzaniu wykazu w konkretnym dniu, którym jest dzień zlecenia przelewu bankowi i zachować go w formie elektronicznej (np. zrobić zrzut ekranu) lub wydrukować. Wraz z dokumentem źródłowym min. faktura VAT wydziały merytoryczne Gminy Sandomierz przedkładają w Wydziale Finansowym również dokument zawierający informację o weryfikacji numeru konta rozliczeniowego (firmowego) kontrahenta.

Wtedy to też stanie się konieczne, aby numer konta bankowego kontrahenta wskazany przez niego w fakturze, na który jednostka dokonuje płatności i numer konta bankowego wskazany w białej liście podatników VAT pokrywały się ze sobą. Dokonanie tej analizy ceduje się na pracownikach wydziałów merytorycznych Gminy Sandomierz.

W przypadku gdy zapłata należności zostanie przez jednostkę jako otrzymującą towary i usługi przekazana na rachunek inny niż rachunek zawarty na dzień zlecenia przelewu w wykazie, w Ordynacji podatkowej przewidziano odpowiedzialność solidarną za zaległości podatkowe VAT dostawcy tych towarów i usług. Odpowiedzialność solidarna nie będzie jednak dotyczyła wszystkich zobowiązań podatkowych dostawcy, ale tylko i wyłącznie samej kwoty podatku VAT, związanego z tą konkretną dostawą towarów lub świadczeniem usług.

Odpowiedzialność solidarna za zaległości podatkowe VAT dostawcy w podatku od towarów i usług za dokonanie zapłaty na jego rachunek bankowy inny niż zawarty w białej liście podatników VAT, nie będzie miała zastosowania, gdy jednostka jako dłużnik:

- zapłatę za transakcję dokona z zastosowaniem mechanizmu podzielonej płatności (MPP) lub
- mimo dokonania zapłaty na rachunek, który nie figuruje w wykazie, złoży w terminie trzech dni od dnia zlecenia przelewu bankowi, zawiadomienie o tym innym rachunku do naczelnika urzędu skarbowego właściwego dla wystawcy faktury.

Zawiadomienie to musi zawierać: dane gminy jako nabywcy, tj. jej NIP, nazwę oraz adres siedziby; dane kontrahenta, czyli wystawcy faktury w niej wskazane, tj. jego NIP, nazwę oraz adres; numer rachunku, na który dokonano zapłaty należności; wysokość należności zapłaconej przelewem na rachunek inny niż wskazany w wykazie, a także dzień zlecenia przelewu na ten rachunek.

Przelew należności na podstawie przelewu Split payment dokonany na rzecz podmiotu gospodarczego, który nie posiada rachunku rozliczeniowego i tym samym rachunku VAT, nie zostanie przez bank zrealizowany. Dotyczy to głównie osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, jednakże posiadających osobisty rachunek bankowy, tj. rachunek inny niż rozliczeniowy, np. rachunek ROR. Osoba ta jest zobligowana do posiadania konta

rozliczeniowego (firmowego) i związanego z nim rachunku VAT, w związku z prowadzoną działalnością gospodarczą, jedynie wtedy gdy jest podatnikiem VAT oraz gdy dokonuje czynności z załącznika nr 15 do ustawy VAT, a także gdy kwota ogółem na wystawionej przez nich fakturze wynosi co najmniej 15.000,00 zł.

Formalnie rzecz biorąc nowe zasady płatności należności z otrzymanych faktur wg ustawowo określonego obowiązkowego mechanizmu podzielonej płatności (MPP) - co do zasady - dotyczą tylko niektórych faktur.

- Czyli po pierwsze tylko takich faktur, w których jednorazowa wartość należności ogółem wynikająca z danej faktury wynosi co najmniej 15.000,00 zł lub równowartość tej kwoty.

- A po drugie, wyłącznie faktur dotyczących towarów i usług wymienionych w załączniku nr 15 do ustawy o VAT. Oznacza to, że ustawowo obowiązkowy MPP obejmuje tylko ww. faktury, nie zaś wszystkie.

W przypadku Gminy Sandomierz wprowadza się ten obowiązek do faktur otrzymywanych przez urząd ją obsługujący i wszystkie jej jednostki budżetowe i zakłady budżetowe podlegające centralizacji rozliczeń VAT.

Obowiązek stosowania mechanizmu podzielonej płatności dotyczy wyłącznie towarów lub usług z załącznika nr 15 do ustawy o VAT, przy czym wartość kwoty brutto na fakturze musi być równa lub przekraczać 15.000,00 zł.

Innymi słowy, jeśli faktura na kwotę ogółem przekraczającą 15.000,00 zł będzie dotyczyła m.in. nabycia smartfona za 500 zł (będzie to jedna z wielu pozycji na fakturze), to sprzedawca będzie musiał oznaczyć ją słowami „mechanizm podzielonej płatności”, nawet gdyby wartość pozostałych towarów, nieobjętych tym mechanizmem, była dużo wyższa. Nabywca jednak, który dostanie taką fakturę, będzie musiał zapłacić w podzielonej płatności jedynie za towar „wrażliwy”, czyli za smartfona. Obowiązek zapłaty w split paymentie będzie dotyczył jedynie 500 zł. Nabywca należność za pozostałe zakupy objęte tą samą fakturą będzie mógł przelać na zwykły rachunek sprzedawcy lub również w modelu podzielonej płatności, tyle że już na zasadzie dobrowolności.

Z dniem 1 listopada 2019 r. ustawowo wyznaczono obowiązkowy mechanizm podzielonej płatności, który całkowicie zastępuje odwrotne obciążenie. Z tym bowiem dniem „odwrotne obciążenie” ulega pełnej likwidacji. Należy zatem zwrócić uwagę, iż te same towary i usługi (wym. przed tą datą w załącznikach nr 11, 13 i 14), które przed 1 listopada 2019r. były objęte fakturami z wykazywaną wartością netto, bez kwoty podatku VAT, za to z dopiskiem „odwrotne obciążenie” (niezależnie od ich wartości), zostają zamienione w zwykłe faktury. Będą to faktury z wykazywaną wartością brutto, z kwotą podatku VAT (najczęściej 23%), z dopiskiem „mechanizm podzielonej płatności” (jeśli ich wartość wynosi kwotę równą lub przekraczającą 15 000,00. zł). Towary i usługi, które obejmuje ustawowo wskazany obowiązkowy mechanizm podzielonej płatności (MPP), zostały wymienione w załączniku nr 15 do ustawy o VAT.

Do dostawy towarów i świadczenia usług, które miały miejsce przed 1 listopada 2019 r., mają zastosowanie przepisy o odwrotnym obciążeniu. Czyli rozliczeniu - wg przepisów o odwrotnym obciążeniu - będzie zatem podlegała dostawa towarów lub świadczenie usług dokonane przed 1 listopada 2019 r., dla których obowiązek podatkowy powstał lub została

wystawiona faktura po tej dacie. Ponadto wg przepisów o odwrotnym obciążeniu będą rozliczane także dostawy towarów lub świadczenie usług jakkolwiek dokonane po 1 listopada 2019 r., ale dla których wystawiono fakturę (szczególnie zaliczkową) przed tą datą.

Jednostka wypełnia przelew Split payment nie tylko w sytuacji posiadania wystarczających środków na rachunku VAT, na pokrycie kwoty VAT wynikającej z otrzymanej faktury z wykazaną kwotą tego podatku. Także w razie braku środków na rachunku VAT lub niewystarczającej kwoty na pokrycie kwoty VAT, wynikającej z otrzymanych przez jednostkę faktur z wykazaną kwotą tego podatku, należy wypełnić przelew Split payment. Bank zrealizuje obydwa rodzaje takich przelewów. Bank odrzuci przelew Split (także zwykły przelew), jedynie wtedy, jeśli brak będzie środków na rachunku rozliczeniowym, którym dysponuje jednostka.

Zobowiązuje się dyrektorów jednostek do ścisłego przestrzegania postanowień zarządzenia oraz uwzględnienia jego zapisów w polityce rachunkowości jednostki.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podpisania.

Burmistrz Sandomierza

Marcin Marzec